

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

MOPITLO/PHUPU 2025

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 7.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A: Ditaodišo (50)
KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano tše ditelele (30)
KAROLO YA C: Ditšweletšwa tša tirišano tše dikopana (20)

2. Araba potšišo E TEE karolong YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Šomiša polelo ya Sepedi.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetšwe ka go thala mothalo wa go putla.
7. O eletšwa go šomiša nako ya gago ka tsela ye:
- KAROLO YA A: Metsotso ye 80
KAROLO YA B: Metsotso ye 40
KAROLO YA C: Metsotso ye 30
8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Efa KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. Hlogo ga se ya swanela go balwa ge go dirwa palo ya mantšu.
11. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega. =

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE go dihlogo tše seswai tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a magareng ga 250 le 300.

1.1	Ya tla ya na letšatši leo!	[50]
1.2	Mo ke gahlanago le yena, bjang bo ka se mele.	[50]
1.3	Ge ke ngwala lephephe la mathomo la tlhahlobo ya Mphato wa Marematlou.	[50]
1.4	Meepo ya dimenerale e tliša katlego ditšhabeng.	[50]
1.5	Go kgethelwa molekane go phala go nyalwa ke motho fela.	[50]
1.6	Dinaga tša Afrika!	[50]

Kgetha seswantšho SE TEE go tše di latelago gomme o ngwale taodišo ka sona. Ngwala potšišo (1.7 GOBA 1.8) gomme o fe taodišo hlogo ya maleba.

HLOKOMELA: Go swanetše go ba le kamano gare ga taodišo ya gago le seswantšho seo o se kgethilego.

1.7

[Mothopo: [gettyimage](#)]**[50]**

1.8

[Mothopo: [gettyimage](#)]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DITELELE**POTŠIŠO YA 2**

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 120 le 150 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya le palobohlatse. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

2.1 LENGWALO LA SEGWERA

Mogwera wa gago o bonagala mafelong ao a sego a swanelwa ka nako ya ditlhahlobo tša mafelelo a ngwaga.

Bjale ka ge o sa kgotsofatšwe ke ditiro tše, mo ngwalele lengwalo o mmontšhe kotsi ya seo a se dirago o be o mo fe maele.

[30]**2.2 TŠA BOPHELO BJA MOHU**

Rakgadi'ago yo a hlohleeditšego setšhaba gore go agwe meago ye meswa ya sekolo o hlokošetše.

Bjale ka ge o le yo mongwe wa bao ba lego kgauswi le yena, ba lapa ba go kgopetše go ba ngwalela tša bophelo bja mohu.

Ngwala tša bophelo bja gagwe ka botlalo.

[30]**2.3 DITSHWAYATSHWAYO**

Motseng wa geno go butšwe lefelo le leswa la bojelo. O etetše lefelo leo bjalo ka moreki.

Ngwala ditshwayatshwayo ka lefelo leo.

[30]**2.4 POTŠIŠOTHERIŠANO**

Morutwana Mokwele o thopile sefoka sa bongwadi bja direkto tša Sepedi. Sewelewele wa SABC o mo etetše go boledišana ka katlego yeo ya gagwe.

Ngwala potšišotherišano ya bona.

[30]**PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DIKOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Araba potšišo E TEE go tše tharo tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 80 le 100 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya le palobohlatse. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

3.1 PAPATŠO

Malome wa gago o sa tšwa go bula lefelo la go beša dinama le go apea magobe motseng wa geno.

Mo thalele papatšo ya kgwebo yeo.

[20]**3.2 PUKUTŠATŠI**

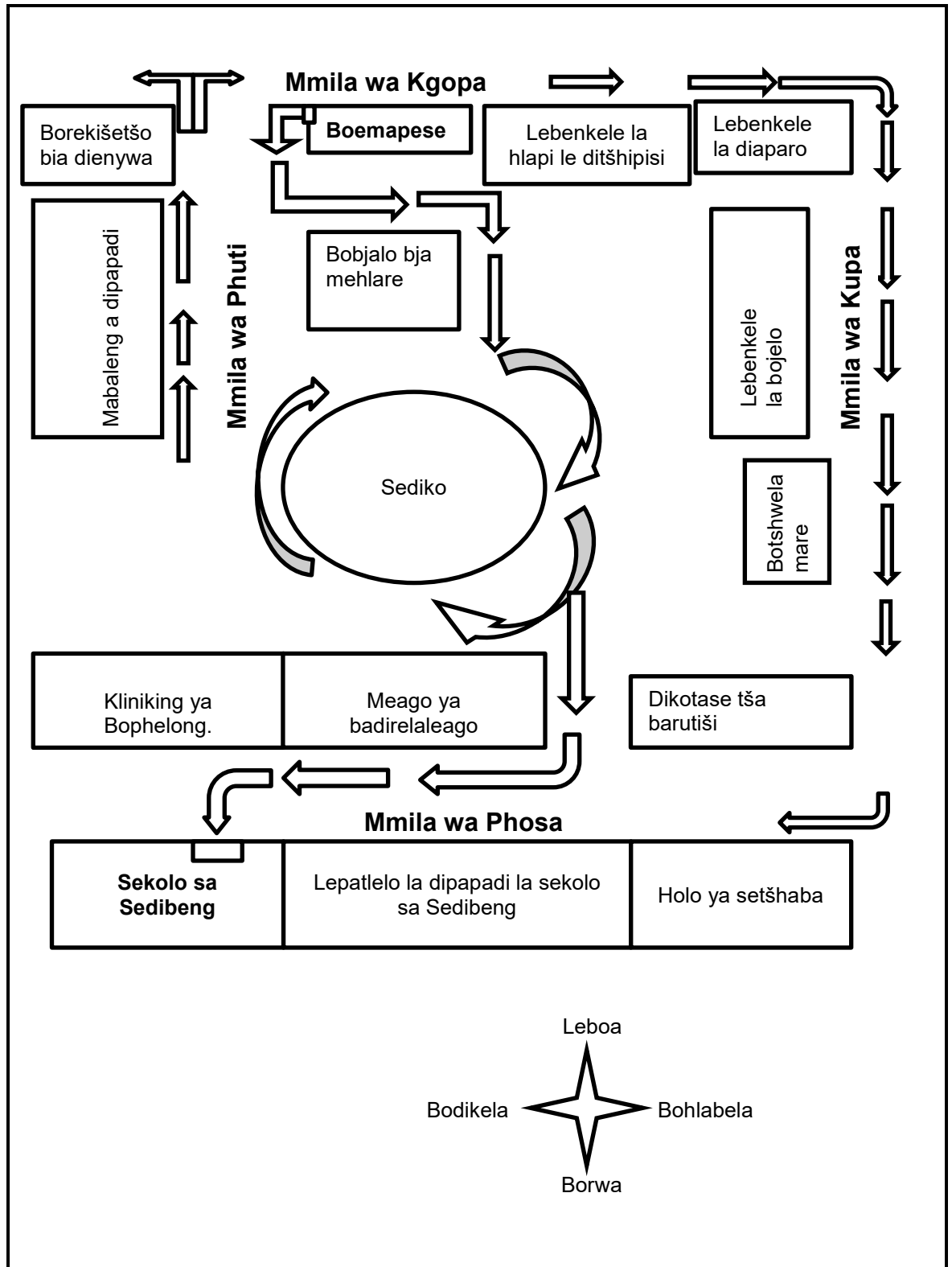
O etetše ga malome wa gago lebaka la matšatši a mahlano.

Ngwala ditiragalo tša letšatši ka letšatši tša nako yeo o e feditšego moo.

[20]**3.3 DITŠHUPETŠO**

Ge o fihla boemapese, o gahlane le mootledi wa sefatanaga yo a nyakelago ngwana sekgoba sekolong sa Sedibeng gomme a go botšiša tsela ya go ya gona.

Mo fe ditšhupetšo tša go fihla sekolong o lebeletše meago, dilo tša tlhago, monabo go ya ka dikilometara, dimetara, maswao a tsela gotee le khutlone.

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 100